

yüklenici *Şti.'ne verdiği araçların kaza yapması neticesinde; 3. şahısların, işverenin ve Belediyenin uğrayacağı mali mesuliyetlerden yüklenicinin sorumlu olacağı

T.C. İSTANBUL 18. ASLİYE TİCARET MAHKEMESİ

ESAS NO : 2015/42 Esas

KARAR NO : 2018/105

DAVA : Tazminat (Ölüm Ve Cismani Zarar Sebebiyle Açılan Tazminat)

DAVA TARİHİ: 14/01/2015

KARAR TARİHİ: 07/02/2018

Taraflar arasında görülen davanın mahkememizde yapılan açık yargılaması sonunda:

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

Davacılar vekili dava dilekçesi ile 20/07/2013 tarihinde yaya geçidi olmayan geniş bir caddede, karşıdan karşıya geçmek isteyen ...'e ... Seyahat Taş.San ve Tic.Ltd.Şti nin maliki olduğu, ... Belediyesinde şoför olarak görev yapmakta olan ...'ın sevk ve idaresindeki ... plakalı aracın çarparak, ölümüne neden olduğunu, aracın ... Sigorta A.Ş 'e Zorunlu Mali Sorumluluk Sigorta poliçesi ile sigortalı olduğunu, bu itibarla yargılama sürecinde belirlenecek olan maddi tazminatın tüm davalılardan kaza tarihinden itibaren ticari faizi ile birlikte, manevi tazminat yönünden de toplam 180.000,00TL'nin ...,..Belediyesi ve ... Tic.Ltd.Şti'nden müştereken ve müteselsilen tahsiline karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

Davalı ... Sigorta A.Ş. vekili cevap dilekçesinde; ... plakalı

aracın müvekkili şirkete 21.04.2014/2014 tarihleri arasında ZMM (trafik) sigorta poliçesi ile sigortalı olduğunu, poliçeden dolayı sorumluluklarının bedeni zararlarda azami 250.000,00-TL ile sınırlı olduğunu, manevi tazminat taleplerinin poliçe teminatı dışında olduğunu, cenaze ve defin giderlerinin poliçe teminatı içerisinde değerlendirilemeyeceğini, uyuşmazlığı haksız fiilden kaynaklanması nedeni ile uygulanacak faizin kanuni faiz olduğunu, talep edilen avans faizinin haksız ve mesnetten yoksun yoksun olduğunu, davacının maddi tazminata ilişkin harç yatırmadığını, öncelikle mahkemece harcın tamamlattırılmasına, harç yatırılmadığı takdirde maddi tazminat taleplerinin reddine karar verilmesini, müvekkili şirketin davanın açılmasına sebebiyet vermediği için yargılama giderleri ile vekalet ücretinin karşı tarafa yükletilmesini savunmuştur.

Davalı ..., cevap dilekçesinde özetle; Gaziosmanpaşa ...Asliye Ceza Mahkemesinin... E.sayılı dosyasından alınan bilirkişi raporunda müteveffanın asli kusurlu olduğunun tespit edildiğini, mahkememizce yapılacak yargılama neticesinde de kazaya tamamen müteveffanın hatalı davranışlarının sebep olduğunun ortaya çıkacağını, kendisinin şoför olarak göstermesi gereken tüm özen ve dikkati gösterdiğini, müteveffanın aynı çatı altında yaşamadığı varislerinin tazminata hak kazandığını iddia edilemeyeceğini, davacıların yoksun kaldıkları desteği ispat etmeleri gerektiğini, kendisinin kazadan sonra kazanın yarattığı travma nedeni ile işten ayrılmak zorunda kaldığını ve sürekli yaptığı masraflar nedeni ile mali açıdan zor duruma düştüğünü, davacıların taleplerinin kabulü halinde çok daha kötü duruma düşeceğini belirterek, davanın reddine, yargılama giderlerinin davacılara yükletilmesini savunmuştur.

... Belediye Başkanlığı vekilinin cevap dilekçesinde özetle; müvekkili Belediyenin olayda herhangi bir rolünün bulunmadığını, davaya konu aracın ...Ltd.Şti. ne ait olduğunu, aracı kullanan ...'ın da ...Turizm A.Ş. ye bağlı olarak çalıştığını, bu şahıs ile müvekkili arasında herhangi bir hizmet akdi bulunmadığını, davanın belediye açısından

husumetten reddinin gerektiğini, husumet itirazları yerinde görülmezse dahi Belediyeye karşı açılacak tazminat davalarının idare Mahkemelerinde görülmesi gerektiğini, görevsizlik (yargı yolu) nedeni ile reddinin gerektiğini, kaza esnasında aracı kullanan ...'ın ...turizm A.Ş. çalışanı olduğunu, anılan şirketin de davaya dahil edilmesi gerektiğini, ceza davasında alınan bilirkişi raporunda müteveffanın asli kusurlu olduğunun tespit edildiğini, kazanın tamamen kendisinin hatalı davranışı nedeni ile meydana geldiğini, ...'ın kendisinden beklenen tüm özen ve dikkati gösterdiğini, kaza tutanağında her ne kadar müteveffanın hiçbir kusurunun olmadığı belirtilmiş ise de, kaza anında tutulan tutanakların sağlıklı olduğunu söylenemeyeceğini, tutanakların her zaman konusunda uzman kişiler tarafından tutulmadığını, müteveffanın aynı çatı altında yaşamadığı varislerinin tazminata hak kazandığı iddia edilemeyeceğini, kaldı ki kendisi yardıma muhtaç olan müteveffanın kendilerine nasıl bir destekte bulduklarını yani yoksun kaldıkları desteğin ne olduğunu ispat etmeleri gerektiğini belirterek, öncelikle davanın tarafları açısından görevsizlik nedeniyle ve husumetten reddine, esasa girilmesi halinde haksız olarak açılan davanın reddine, yargılama giderleri ile vekalet ücretinin davacılara yükletilmesini savunmuştur.

İhbar olunan ...Turizm ...Şti vekili mahkememize sunmuş olduğu beyan dilekçesinde; davaya karışan söz konusu aracın 01/03/2012 ile 01/03/2014 tarihleri arasında diğer davalı ... Firmasından kiralandığı, söz konusu sözleşmenin 20.maddesinde, kazalardan doğan mali mesuliyetlerden yüklenici davalı ... firmasının sorumlu olduğunun kararlaştırıldığını, ayrıca müvekkili şirketin kazaya karışan aracı ihale yolu ile ... Belediyesine uzun süreli olacak şekilde kiraya ve Belediyenin emrine verdiği, aracın ... Belediyesi'nin sorumluluğu altında iken kazaya karışmış olduğundan, müvekkiline izafe edilecek bir kusurun bulunmadığını beyan etmiştir.

Dava, trafik kazasından kaynaklanan maddi ve manevi tazminat istemine ilişkindir.

Tarafların mali ve sosyal durumları araştırılmış, trafik, ve

sigorta kayıtları, nüfus kayıt örneği celp edilmiş, kusur oranı ile tazminat miktarının tespiti için yerel bilirkişilerden rapor alınmıştır.

Davaya konu kaza nedeni ile davalı ... hakkında taksirle ölüme neden olma suçundan kamu davası açıldığı, Gaziosmanpaşa ... Asliye Ceza Mahkemesinin ... E. sayılı ceza dosyasında trafik bilirkişisinden alınan raporda; otobüs sürücüsü ...'ın kazanın meydana gelmesinde 2. derecede kusurlu olduğu, müteveffa ...'in ise, 1. derecede kusurlu bulunduğu, davalı ...'ın kusurlu bulunması nedeni ile taksirle öldürme suçundan adli para cezası ile cezalandırılmasına karar verildiği görülmüştür.

... Sigorta'ya yazılan müzekkere cevabında; kazaya karışan ... plakalı aracın sigorta poliçesine ilişkin hasar dosyasının açıldığı ancak, söz konusu hasar dosyasının mahkememizden gelen dava dilekçesine istinaden açıldığından ve ayrıca herhangi bir başvuru olmadığından, dosyada hasar evrakı bulunmadığı bildirilmiş, ZMMS sigorta poliçesinin onaylı sureti ibraz edilmiştir.

Sancaktepe İlçe Emniyet Müdürlüğüne yazılan müzekkere cevabında ... plakalı aracın kaza tarihinde davalı ... Turz. İnşaat ... adlı firma adına kayıtlı olduğu bildirilmiştir.

Davalı Şti. Ne kayıtlı ... plakalı aracın ihbar olunan ...Turizm Gıda İnşaat Ve Sanayi Tic. Ltd. Şti.ne kiralanmasına ilişkin araç kiralama sözleşmesi ve kiralanmasından kaynaklanan faturalara ilişkin vergi kayıtları Rize Vergi Dairesinden getirtilmiştir.

Kusur ve tazminat hesabı yönünden Makina Müh. Doç. Dr. Ayhan Kural ile Hesap bilirkişisi Metin Gürbüz tarafından sunulan 25/11/2015 tarihli raporda özetle; meydana gelen kazada davalı sürücü ...'ın % 75, davacıların murisi ...'in % 25 oranında kusurlu olduğu, davacı eş ...'nin anılan kazada eşi ..'i yitirme sebebi ile 27.652,56-Tl destekten yoksun kalma zararı olduğu, raporun (G) sayılı bendinde açıklanan sebeplerle, mükerrerlik teşkil eden indirim nedeninin varlığının dosyaya yansımadığını, müteveffanın davacı çocuklarının (II/1-B) sayılı bentte açıklanan gerekçelerle destekten yoksun kalma tazminatı talep koşullarının oluşmadığını, raporun (6)

başlığı altında açıklanan nedenlerle tazmini gereken defin ve cenaze giderinin 1.500,00-TL olduğu, hesaplanan zararların KTK. M. 93 hükmü uyarınca kaza tarihinde cari poliçe limitlerini aşmadığı; davalı sigorta şirketinin 2918 sayılı yasa m.99/1, poliçe genel şartları B.2.a hükmü uyarınca, yöntemince yapılan başvuruyu takip eden 8 iş günü sonrasında temerrüde düşeceği; bu yönde başvuru yapıldığını gösterir belge sunulmadığını, temerrüdün ispatlanmaması durumunda diğer davalılar yanında dava tarihinden itibaren işleyecek faizden sorumlu olduğuna ilişkin görüş bildirilmiştir.

Üst paragrafta belirtilen kusur ve tazminat raporu, olayın oluşu ve dosya kapsamıyla uyumlu ve yeterli olduğu değerlendirildiğinden rapora itibar olunmuş ve mahkememizce hükme esas alınmıştır.

Davacı vekili, hesaplanan bilirkişi raporu doğrultusunda mahkememize sunmuş olduğu ıslah dilekçesi ile maddi tazminat talebini destekten yoksun kalma tazminatı olarak 27.652,56-TL defin ve cenaze gideri olarak 1.500,00-TL olmak üzere toplam 29.152,56-TL ye çıkartmıştır.

Tüm dosya kapsamı incelendiğinde; davalı ...'ın sevk ve idaresindeki ...plakalı otobüs ile yolcularını bırakmak üzere park ettiği yerden çıkış için önünde park halinde araç bulunduğundan, geri manevra yaptığı sırada otobüsün manevra alanına temasa yakın bir yerden taşıt yoluna giren ve karşıdan karşıya geçmeye çalışan müteveffa ...'e otobüsün sağ arka kısmı ile çarpıp yere düşmesine ve sağ arka tekeri ile üzerinden geçerek ölümüne sebebiyet verdiği, davaya konu kazada davalı ...'ın % 75 oranında, müteveffa ...'in ise % 25 oranında kusurlu olduğu, davacı eş ...'in söz konusu kazada eşini yitirmesi sebebi ile 27.652,56-TL destekten yoksun kalma ayrıca tazmini gereken defin ve cenaze gideri olarak 1.500,00-TL olmak üzere toplam 29.152,56-TL maddi zararı oluştuğu anlaşılmıştır. Davacı uğradığı zarardan davalı ...'ın araç sürücüsü olarak haksız fiil hükümleri uyarınca, davalı ... Sigorta A.Ş. nin ise ZMMS poliçesi kapsamında ve diğer davalı ...Şti. nin işleten sıfatı ile sorumlu olduğundan, bu davalılar yönünden davanın kabulüne karar verilmiştir.

Davalı ... Seyahat Taş. Şti vekili, her ne kadar aracın davalı şirket adına kayıtlı olsa da; kazaya karışan ... plakalı aracın uzun süreli araç kiralama sözleşmesi ile ... Şti.' ne 29 aylığına kiralandığı, aracın teslim-tesellüm belgesi ile kiralayan şirkete teslim edildiği, bu nedenle işleten sıfatınının ...Şti. ne geçmesi nedeni ile davanın reddini talep etmiş ise de; davalı, ..Şti ile ihbar olunan ...Şti. arasında yapılan araç kiralama sözleşmesi uyarınca, davaya konu ... plakalı aracın kaza tarihi itibarıyla 29 aylığına ... Belediye Başkanlığı'na kiralanması amacı ile ...Şti 'ne kiralandığı ancak, kiralanmış aracın D2 belgesi ile ilgili sorumluluğun yüklenici ... Seyahat ..Şti. ne ait olduğu ve yükleniciŞti.'ne verdiği araçların kaza yapması neticesinde; 3. şahısların, işverenin ve Belediyenin uğrayacağı mali mesuliyetlerden yüklenicinin sorumlu olacağı kararlaştırılmış olmakla, davalı ...Şti.'nin işleten sıfatı devam ettiği anlaşılınca, davalınının işleten sıfatınının değiştiği yönündeki savunmasına itibar edilmemiştir.

Davalı ... Belediye Başkanlığı yönünden yapılan değerlendirmede; her ne kadar dava dilekçesinde araç şoförü ...'ın belediye çalışanı olduğu ve aracın belediyece düzenlenen gezi için hizmet verdiği sırada kazanın meydana geldiğinden dolayı davalı Belediye'nin de sorumlu olduğu iddia edilmiş ise de; davalı ...'ın Belediye çalışanı olmadığı, ayrıca aracın kiralanmasına ilişkin araç malikiŞti. ile kiralayan ...Şti. arasında düzenlenen araç kiralama sözleşmesinde kiraya verilen aracın kaza yapması neticesinde 3. şahısların, işverenin ve Belediyenin uğrayacağı mali mesuliyetlerden yükleniciŞti.'nin sorumlu olacağı kararlaştırılmış olmakla, davalı ... Belediyesi yönünden davanın husumet yokluğundan reddine karar verilmiştir.

Sigorta şirketi yönünden faiz başlangıcı (Temerrüt) tarihini hiçbir duraksamaya sebebiyet vermeyecek açıklıkta belirlenmesi gerekir. İlgililerce gerekli belgeler de ibraz edilerek 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 89,99 ve 108.maddeleri ile 3.5.1997 gün ve 22978 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Karayolları Trafik Garanti fonu Yönetmenliğinin 12,13, ve

14.maddelerinde yazılı şekilde sigorta şirketine başvurulduğu halde gerekli ödeme yapılmamışsa başvuru tarihinde sigorta şirketinin temerrüde düştüğünün kabulü gerekir. Gerekli belgeler ibraz edilmeksizin başvuruda bulunulmuş ya da hiç müracaat edilmemişse sigorta şirketinin temerrüdünden bahsedilemez. Bu durumda faiz başlangıcının; sigorta şirketi aleyhine icra takibine girilmişse takip tarihi, dava açılmışsa dava tarihi olarak kabul ve tespiti gerekir. Bu itibarla davalı sigorta şirketi yönünden faiz başlangıcının dava tarihi olarak kabul edilmiş ve davaya konu araç ticari nitelikte olduğundan, ticari faiz işletilmesine karar verilmiştir.

Öte yandan davacıların T.B.K.' nun 56. maddesi uyarınca müteveffanın ölümünden dolayı manevi tazminat talep etme hakları da bulunmaktadır. Bu noktada hüküm altına alınacak manevi tazminatın miktarının belirlenmesi önem arz etmektedir. Yargısal içtihatlarda, anılan yasa maddesi hükmüne göre özel haller göz önünde tutularak hükmolunacak manevi zarar tutarının adalete uygun olması gerektiği, hükmedilecek bu tazminatın bir ceza olmadığı gibi mamelek hukukuna ilişkin zararın karşılanmasını da amaç edinmediği, bu tazminatın sınırının onun amacına göre belirlenmesi gerektiği, takdir edilecek miktarın mevcut halde elde edilmek istenilen tatmin duygusunun etkisine ulaşmak için gerekli olan kadar olması gerektiği, manevi tazminatın tutarını etkileyecek özel hal ve şartlar her olaya göre değişebileceğinden hakim bu konuda takdir hakkını kullanırken ona etkili olan nedenleri de karar yerinde objektif ölçülere göre isabetli bir biçimde göstermesi gerektiği belirtilmektedir.

Buna göre, üst paragraftaki ilkeler göz önüne alınarak yapılan değerlendirmede, davacıların desteğinin ölümüne neden olan olayın oluş şekli, kusur durumu, davacıların ölenlerle yakınlık dereceleri (birinci derecede yakın olmaları) itibarıyla duymuş oldukları elem ve ızdırabın ağırlığı ile tarafların ekonomik ve sosyal durumları nazara alındığında mahkememizce takdir edilen manevi tazminat miktarlarının uğranılan zararlar/zararlarla orantılı olduğu, bu miktarın

davacılar için zenginleşme aracı olmayacağı gibi davalılar yönünden de ekonomik yıkıma neden olmayacağı değerlendirildiğinden hak ve nesafet kuralları çerçevesinde manevi tazminat miktarı belirlenmiş aşağıda belirtildiği şekilde hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM: Gerekçesi Yukarıda Açıklandığı Üzere;

1-Davalı ... Belediye Başkanlığı yönünden açılan davanın husumet yokluğu nedeni ile reddine,

2-Diğer davalılar yönünden açılan maddi tazminat davasının kabulü ile,

29.152,56 TL maddi tazminatın davalılardan ... ve ... Taş. Tur. İnş. Pet. Ürn. San. Ve Tic. Ltd. ŞTi yönünden ölüm tarihi olan 21/07/2013 tarihinden davalı ... Sigorta Şirketi yönünden dava tarihi olan 04/12/2014 tarihinden itibaren işleyecek ticari faiziyle birlikte davalılardan müştereken ve müteselsilen alınarak davacı ...'e verilmesine,

3-Manevi tazminat davasının kısmen kabul kısmen reddi ile, Davacı ... için 20.000,00 TL , davacı .. için 15.000,00 TL, davacı ... için 15.000,00 TL, davacı ... için 3.000,00 TL manevi tazminatın 21/07/2013 tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte davalılardan ... ve ... Seyyar Taş. Tur. İnş. Pet. Ürn. San. Ve Tic. Ltd. Şti' nden müştereken ve müteselsilen alınarak davacılara verilmesine, fazlaya ilişkin talebin reddine,

4-Maddi tazminat talebi yönünden alınması gerekli olan 1.991,37- TL karar ilam harcından ıslah harcı ile alınan 99,60-TL nin mahsubu ile noksan kalan 1.891,77-TL bakiye ilam harcının davalılardan ... ve ... Sey. Taş. Tur. İnş. Pet. Ürn. San. Ve Tic. Ltd. Şti ve ... Sigorta A.Ş.'den müştereken ve müteselsilen tahsili ile hazineye gelir kaydına,

5-Manevi tazminat talebi yönünden alınması gerekli olan 3.620,43- TL karar ilam harcından peşin alınan 614,80-TL nin mahsubu ile noksan kalan 3.005,63- TL bakiye ilam harcının davalılardan ... ve ... Sey. Taş. Tur. İnş. Pet. Ürn. San. Ve Tic. Ltd. Şti 'den müştereken ve müteselsilen tahsili ile hazineye gelir kaydına,

6-Davacılar tarafından sarf edilen dava açılış gideri :

643,80-TL, ıslah harcı: 99,60-TL, davetiye ve posta gideri: 154,50-TL (davalı ... Belediye Başkanlığı'na yapılan tebligat giderleri düştükten sonra kalan miktar) bilirkişi ücreti: 1.000,00-TL olmak üzere toplam:1.897,90-TL yargılama giderinin (davalı ... Sigorta Şirketi'nin, manevi tazminat talebi yönünden peşin alınan 614,80-TL peşin harcın mahsubu ile kalan 1.283,10-TL ye kadar olan kısmından sorumlu olmak üzere) davalılardan ... ve ... Sey. Taş. Tur. İnş. Pet. Ürn. San. Ve Tic. Ltd. Şti ve ... Sigorta A.Ş.'den müştereken ve müteselsilen alınarak davacılara verilmesine,

7-Maddi tazminat talebi yönünden davacı ... kendisini vekil ile temsil ettirdiği için kabul edilen miktar bakımından hüküm tarihinde yürürlükte bulunan A.A.Ü.T'ne göre tayin ve takdir olunan 3.498,20- TL avukatlık ücretinin davalılardan ... ve ... Sey. Taş. Tur. İnş. Pet. Ürn. San. Ve Tic. Ltd. Şti ve ... Sigorta A.Ş.'den müştereken ve müteselsilen alınarak davacılara verilmesine,

8-Maddi tazminat talebi yönünden davalı ... Belediyesi kendisini vekille temsil ettirdiğinden, hüküm tarihinde yürürlükte bulunan A.A.Ü.T'ne göre tayin ve takdir olunan 2.180,00- TL avukatlık ücretinin davacı ...'den alınarak davalı ... Belediyesine verilmesine,

9-Manevi tazminat talebi yönünden davacılar kendisini vekille temsil ettirdiğinden, kabul edilen miktar bakımından hüküm tarihinde yürürlükte bulunan A.A.Ü.T'ne göre tayin ve takdir olunan 6.180,00- TL avukatlık ücretinin davalılardan ... ve ... Sey. Taş. Tur. İnş. Pet. Ürn. San. Ve Tic. Ltd. Şti 'den müştereken ve müteselsilen alınarak davacılara verilmesine,

10-Manevi tazminat talebi yönünden davalılardan ... ve ... Sey. Taş. Tur. İnş. Pet. Ürn. San. Ve Tic. Ltd. Şti kendisini vekille temsil ettirdiğinden, reddedilen miktar bakımından hüküm tarihinde yürürlükte bulunan A.A.Ü.T'ne göre tayin ve takdir olunan 6.180,00-TL avukatlık ücretinin davacılardan alınarak davalılardan ... ve ... Sey. Taş. Tur. İnş. Pet. Ürn. San. Ve Tic. Ltd. Şti'ne verilmesine,

11-Manevi tazminat talebi yönünden; davalılardan ... Belediyesi kendisini vekille temsil ettirdiğinden ve red gerekçesi farklı

olduğundan, hüküm tarihinde yürürlükte bulunan A.A.Ü.T'ne göre hesap ve takdir olunan 2.180,00-TL avukatlık ücretinin davalılardan alınarak davalı ... Belediyesine verilmesine, 12-Taraflarca yatırılan gider ve delil avansından bakiye kalan kısmın karar kesinleştğinde taraflara iadesine, Dair davacı ve davalı vekilinin, ihbar olunan vekili ve davalı asilin yüzüne karşı kararın tebliğden itibaren iki hafta içerisinde mahkememize yada mahkememize gönderilmek üzere başka yer Asliye Ticaret Mahkemesine verilecek dilekçe ile istinaf yolu açık olmak üzere verilen karar açıkça okunup usulen anlatıldı.

Katip... Hakim ...

,e-imzalıdır ,e-imzalıdır